SIBIIU

BIROU

Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 208 Duminică 30 Iulie 1944
8 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA:
Lei 700 pe 3 luni
Lei 1300 pe 6 luni
Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA:
Lei 800 3 luni
Lei 1400 6 luni
Lei 2600 12 luni
AUTORITĂȚI
Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

ABONAMENTE
U. LITERAR
6 luni 450 lei
12 luni 800 lei
U. COPIILOR 6 L. 460
lei-12 L. 800. RADIO U.
6 L. 600. 12 L. 1000. Z.
ȘTIINȚE... 6 L. 600-12
L. ... POESIA 6 L.
450-12 L. 800 lei.
... SUFLET 6 L.
...0-12 L 600 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

VALORIFICAREA APELOR INTERIOARE DE TRANSPORT

Incă una din înzestrările naturale cu care țara noastră a fost binecuvântată de Providență, dar pe care n'am fost încă vrednici s'o valorificăm decât în foarte slabă măsură, este, desigur, și bogata rețea de ape curgătoare ce traversează toate regiunile țării. Sprijinită pe Dunăre și în parte pe mare, această rețea ne oferă posibilități ideale pentru construirea unui vast sistem de comunicații navigabile interioare, pe lângă celelalte avantagii deopotrivă de prețioase, pe cari le-am avea de pe urma regulării cursurilor și construirii de canale de legătură, adică: înlăturarea inundațiilor și folosirea irigațiilor în agricultură.

Nistrul, cu cei 1370 km. lungime; Prutul, pe o bună parte din întinderea lui până la Galați, Siretul care străbate Moldova pe lungimea lui de 625 km. și cu un bazin de 46.000 km., împreună cu Bistrița, ar forma arterele naturale chemate să deservească nevoile de transport și de irigație ale Moldovei, Basarabiei și Bucovinei, după cum porțiunea de Sud a Siretului până la Dunăre, apoi Buzăul, Ialomița, Argeșul, Oltul și Mureșul ar satisface din plin nevoile bogatelor regiuni de șes, de deal și de munte ale Munteniei, Olteniei și Ardealului.

Din toate aceste ape interioare, până acum n'au fost folosite decât numai Nistrul, Prutul și canalul Bega, pentru navigația cu vase și șlepuri, iar Bistrița, Siretul, Oltul și Lotrul pentru transportul cu plute.

Dar chiar și acestea, într'o măsură cu totul redusă și numai pe anumite distanțe (Nistrul, dela Tighina la mare), adică pe un parcurs de 208 km., iar Prutul dela Nemțeni la Galați și Reni, pe un parcurs de 370 km.

Este ușor de înțeles ce avantagii imense de transport și ce condiții prielnice de prosperitate economică ar oferi aceste două artere, cari traversează regiuni de mare producție agricolă și forestieră, dacă ar fi redate navigației pe toată lungimea parcursului lor și dacă aceasta ar fi completată cu organizarea unei flotile adecuată de transporturi spre porturile dunărene și maritime. E de ajuns să amintim, în ce privește Prutul, că și înainte lemnele, cari erau aduse cu plutele pe Ceremuș și prelucrate la Cernăuți, luau apoi mai departe calea exportului pe apele Prutului spre Reni și Galați, cu destinația țărilor mediteraniene și din Orientul apropiat, când nu se îndreptau spre porturile baltice Gdynia și Danzig.

Siretul, prin intermediul plutelor ce coboară pe Bistrița dinspre Dorna, este deasemeni o arteră admirabilă de vehiculare până acum numai a lemnului din bogății masivi rășinoși ai Bucovinei și Moldovei, dar care, odată navigabilitatea lui asigurată pentru transportul cu șlepuri și alte vase, ar deveni unul din cele mai căutate drumuri de apă pentru debușeele dunărene și cele maritime de export.

Dar o și mai mare utilitate ar prezenta, pentru traficul regional ca și pentru transitarea în porturile de export, navigabilitatea unor râuri ca Ialomița, Argeșul, Oltul, Mureșul, care traversează regiuni de producție deosebit de bogată și de variată.

Insemnătatea pentru țara noastră a apelor navigabile interioare este cu atât mai mare, cu cât noi excelăm printr'o producție de mărfuri de masă (cereale, lemn, cărbuni, vite, petrol), al căror transport găsește o mult mai mare conveniență când e făcut pe calea apelor.

In împrejurările actuale, când căile feroviare sunt extrem de solicitate, drumul apelor interioare de transport ne-ar fi oferit incontestabile avantagii pentru aprovizionarea țării, pentru schimbul de produse între regiuni, pentru nevoile armatei, ca și pentru export.

Problema rămâne deschisă pentru viitor, dar soluționarea ei în etape trebue să ne preocupe depe acum.

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAȚIUNILOR DIN ZIUA DE 28 IULIE 1944

Pe Nistrul inferior, în Basarabia de mijloc și pe frontul Moldovei, activitate de luptă redusă.

In cursul nopții de 27/28 Iulie aviația inamică a executat un atac de teroare asupra Capitalei, aruncând bombe la întâmplare asupra întregului oraș.

Au fost lovite spitale, biserici, instituții publice și multe clădiri, provocând victime în deosebi în cartierele muncitorilor.

In cursul zilei de 28 Iulie, formațiuni puternice de avioane anglo-americane, au bombardat orașul Ploești.

Au fost doborîte 30 avioane inamice, majoritatea cu 4 motoare, de către forțele de apărare române și germane.

Prima fotografie a Führerului după atentat

Pe vorbă cu d. Mussolini imediat după atentat

LUPTELE DE PE FRONTUL DE RĂSĂRIT

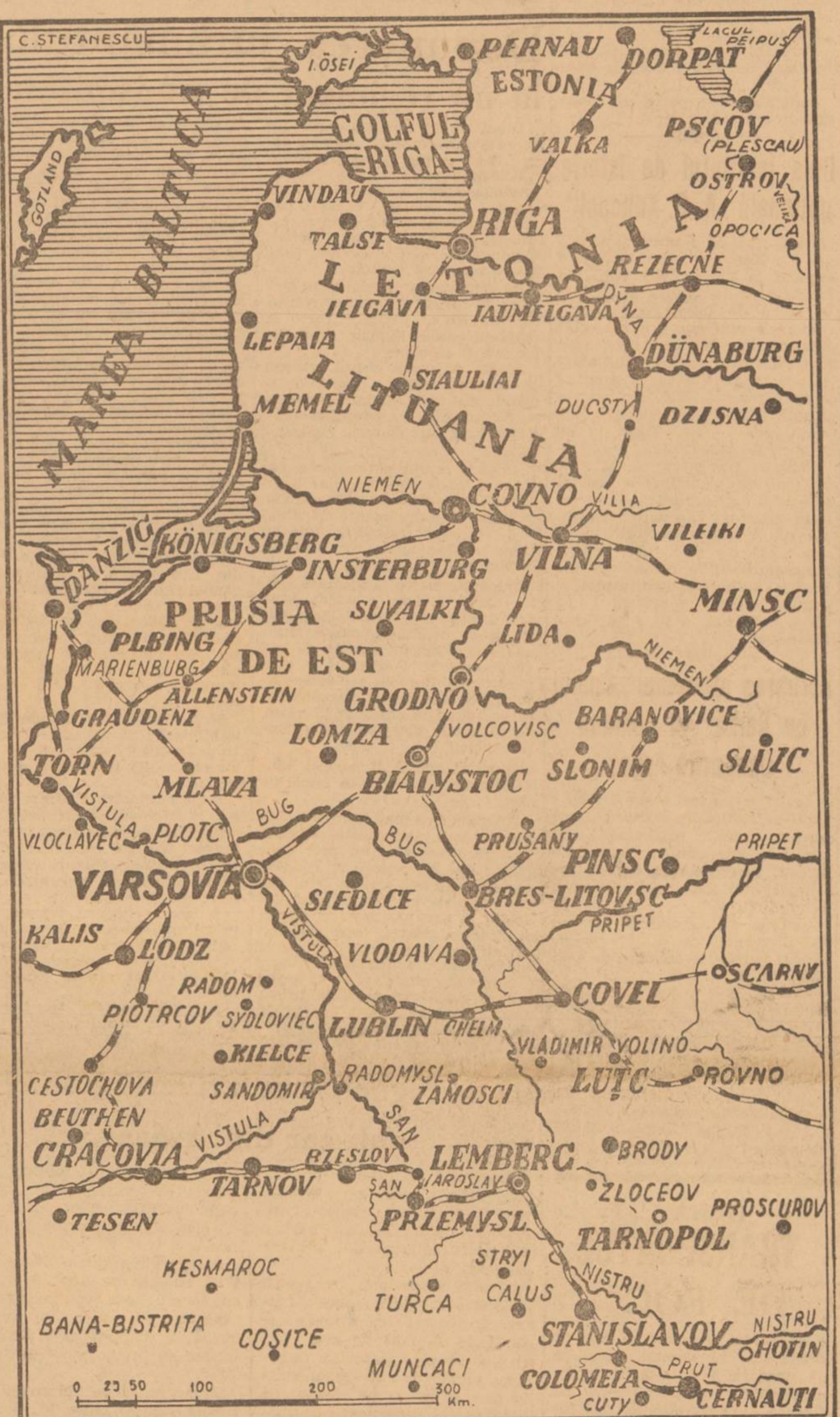

Berlin 28 (Rador). — Se dau următoarele amănunte cu privire la luptele depe frontul răsăritean:

In regiunea din fața Carpaților, o puternică formație de grenadieri germani ce fusese înconjurată de o formație motorizată bolșevică prin mișcări depășitoare de flanc și care era atacată concentric, a putut Joi, sprijinită de un contraatac dat de un grup blindat, să restabilească prin lupte înverșunate legătura cu spatele și să ajungă la localitate Calusz. Sovieticii au pierdut în aceste lupte în afară de mai multe mii de morți, aproximativ 1.200 prizonieri și numeroase arme grele. Grenadierii germani au nimicit între altele 19 tancuri și au capturat 11 tancuri în perfectă stare de funcționare.

In regiunea Lemberg, desfășurarea evenimentelor din ultimele zile, a făcut comandamentul german să se hotărească, pentru câștigarea unor noi rezerve operative, să cedeze zona de protecție dela sud-est și est de Lemberg, trecând pe poziții considerabil scurtate, ceeace a adus cu sine evacuarea orașului.

Bolșevicii au presat îndeaproape mișcările germane în tot cursul zilei de Joi și au dat atacuri violente, sprijinite de numeroase tancuri, dinspre sud-est, est și nord, împotriva liniei de siguranță germană.

Avioane de vânătoare germane cărora li se încredințase apărarea mișcărilor germane, au reușit, sprijinite eficace de puternice formații de avioane de bătălie germane, să întârzie atât de mult coloanele de atac sovietice încât bolșevicii nu au reușit nicăeri să stânjenească concentrarea de forțe germană.

Pierderile sovieticilor în luptele grele dela est de Lemberg și în oraș au fost excepțional de grele. Artileria antitanc a nimicit în oraș 23 de tancuri. Alte 17 tancuri au fost distruse de unități de vânători antitanc prin mijloace de luptă din apropiere, în timp ce avioane germane antitanc au distrus în jurul orașului alte 31 tancuri.

Pe cursul superior al Nistrului, o formație blindată germană, printr'un atac neașteptat, a smuls sovieticilor orașul Sanbor și a nimicit cu acest prilej o formație motorizată bolșevică care încercase aci să închidă căile de aprovizionare germane.

Și garnizoana din Przemyal a reușit prin lupte înverșunate să stabilească legătura cu spatele, cu care prilej bolșevicii au pierdut pe lângă numeroși morți și 23 tancuri.

In sectorul central al frontului răsăritean, evenimentul cel mai important a fost evacuarea orașului Brest-Litovsc. Orașul se găsea de mai multe zile, ca un sfărâmător de valuri, împins departe către est în cadrul sistemului defensiv german ce se sprijină la vest de Brest-Litovsc pe marele cot al Vistulei dela sud-est de Varșovia.

Ținând seamă de desfășurarea situației, comandamentul german s'a hotărît, tot așa cum a fost cazul și pentru regiunea Lemberg, ca, pentru economisirea forțelor și pentru formarea unor rezerve mobile și suficiente, să renunțe la arcul de front înaintat.

Cu toate că bolșevicii au atacat în tot cursul zilei cu forțe masive de tancuri și infanterie, evacuarea Brest-Litovsc-ului s'a făcut în deplină ordine, după distrugerea completă a tuturor instalațiunilor importante din punct de vedere militar.

La nord-vest de regiunea Brest-Litovsc, mai multe operațiuni executate de grupuri de luptă blindate germane au dus la închiderea unor goluri de front, cu care prilej s'a reușit, în trei cazuri, încercuirea și nimicirea unor puternice forțe bolșevice.

Lupte deosebit de înverșunate s'au dat și Joi în regiunea dela est de Covno, unde bolșevicii dau de două zile un mare atac împotriva pozițiilor-zăvor ale germanilor.

In lupte grele, la un moment dat cu caracter schimbător, germanii au reușit să-și păstreze cu succes toate pozițiile, pricinuind pierderi deosebit de grele bolșevicilor cari atacau.

In total, au fost nimicite sau avariate în sectorul central al frontului răsăritean 113 tancuri sovietice și au fost făcuți prizonieri mai multe mii de sovietici.

La aripa de nord, sovieticii au reușit Joi, după lupte grele și înverșunate în cursul cărora au fost nimicite numai prin mijloace de luptă din apropiere 14 tancuri, să pătrundă în localitatea Schaulen, după ce orașul luase foc mai înainte, în urma bombardamentului artileriei.

In urma acestui fapt, comandamentul german a renunțat la arcul de front înaintat dela Duenaburg, ocupând poziții scurtate. Cu acest prilej, a fost evacuat orașul Duenaburg, după o distrugere sistematică a tuturor instalațiilor importante din punct de vedere militar și în special a podurilor peste Duna, fără ca bolșevicii să fi avut posibilitatea să stânjenească mișcările de concentrare ale forțelor germane.

Și la sud-vest de Plescau, s'au dat lupte grele cu caracter schimbător.

Bolșevicii au căutat aci, folosind 12 divizii de infanterie și 3 corpuri blindate ce erau sprijinite de numeroase avioane de bătălie, să obțină prăbușirea unui important sector german ce avea o lățime de numai câtiva kilometri. Dar în lupte grele, forțele de apărare germane, splendid sprijinite de avioane bombardament și vânătoare și de avioane de atac în picaj, au reușit să-și mențină în întregime pozițiile lor, ba mai mult, printr'un atac plin de elan au izbutit să închidă un gol în front ce se produsese în cursul zilei de Miercuri, cu care prilej au fost tăiate legăturile cu spatele unei formații de luptă sovietice.

Pe frontul Narva, au reușit și ieri să respingă puternice atacuri blindate sovietice formațiile de voluntari olandeze și nordice. Numai cu ajutorul mijloacelor de luptă din apropiere ele au nimicit 13 tancuri grele.

PREJUDECĂȚI DEPĂȘITE DE VREME

de GABRIEL ȚEPELEA

Incrâncenarea de astăzi și eforturile spre reconstrucție de mâine vor pune tot mai mult accentul pe muncă, vor reclama participarea tuturor brațelor și inteligențelor.

In fața acestor nevoi ale colectivității, societatea contemporană se prezintă cu unele clasificări arbitrare ale muncii, cu vestigii de mentalitate depășită de vremea noastră. Doctrinele, cari preaslăvesc munca, sunt îmbrățișate teoretic de toată lumea, dar când este vorba de aplicare, fiecare înțelege munca în felul lui.

Societățile vechi nu cunoșteau atâtea îndeletniciri și era firesc ca să nu existe nici atâtea compartimentări. Totuși, și la romani, cari erau prin excelență agricultori și soldați, erau anumite munci la cari nu se întrebuințau decât sclavii. Invențiunile tehnice, progresul au creat noui îndeletniciri, noui compartimentări și noui caracterizări ale muncii.

Popor, care am pășit recent și cu tot entuziasmul pe calea progresului, — la noi munca se situează prea mult în funcție de școală.

Profesiunea, considerația socială sunt situate în funcție de cele câteva clase secundare absolvite.

Bătrânescul „ai carte ai parte" a degenerat în, „ai carte, ai funcție".

Cartea nu este adică considerată un mijloc de informare generală pentru a putea participa mai înarmat la lupta vieții, ci un mijloc de a ajunge într'un post oarecare. Edouard Desmolins, fă-

(Continuare in pag. 2-a)

COMENTARII GERMANE OFICIALE ASUPRA SITUAȚIEI DE PE FRONTUL DE RĂSĂRIT

PRIN TELEFON DELA CORESPONDENTUL NOSTRU PARTICULAR

Berlin, 28. — Comunicatul militar german de azi se exprimă asupra concluziilor militare ale evenimentelor din ultimele săptămâni pe frontul de Est.

Comunicatul vorbește despre mai multe pătrunderi adânci ale Sovietelor în liniile germane și de retragerea frontului german în mai multe locuri. Se pare că comandamentul suprem german ar fi decis o regrupare a forțelor pe frontul de Est, regrupare care ar urma să se execute repede și bine. Aceasta înseamnă probabil că trupele germane urmează să fie retrase pe o linie nouă care se și află pe cale de realizare.

Din declarațiile germane de până acum nu se poate ști, bineînțeles, cum se va desfășura această linie. Se poate presupune însă, că înaintarea sovietică va mai continua încă, câtva timp până ce rezistența germană se va consolida definitiv.

La Berlin, noua situație este privită cu seriozitatea necesară. Dat fiind însă, că rezervele pentru noua linie a frontului există și că concentrarea lor este pe cale de realizare, nu este de așteptat a evenimentelor. Trebue amintit nicio desfășurare senzațională că bolșevicii au suferit acum doi ani lovituri mult mai grele, fără ca să fi fost definitiv scoși din luptă. Bineînțeles că măsurile militare și economice germane vor necesita un anumit timp și din această cauză luptele actuale pe frontul de Est au ca scop de a câștiga timpul necesar pentru formarea armatelor germane. Este clar că bolșevicii cunosc aceste fapte și din aceste motive caută să-și atingă țelurile lor înaintea formării noului front german.

In Germania toată lumea lucrează febril pentru frontul de apărare și se exprimă convingerea fermă că se va reuși a se forma o armată mare, care să fie atât de puternică încât să poată curând să treacă din nou pe frontul de Est dela defensivă la ofensivă.

Succesul parțial al americanilor pe frontul de Vest nu schimbă — după părerile germane — nimic în stadiul actual al luptelor. Aliații continuă să lupte pe un spațiu de câțiva kilometri și n'au reușit să obțină o străpungere în adâncime, într'adevăr decisivă.

INSEMNĂRI CULTURALE

INSPRE O EDUCAȚIE A PĂCII

de CONSTANTIN KIRIȚESCU

Importanța funcțiunii educative este atât de covârșitoare, încât preocupările pentru buna creștere a tineretului se păstrează pe prima linie chiar în timpul perioadei celei mai acute a războiului. Vacarmul armelor nu le înăbușe, ci, dimpotrivă, pare că le dă o și mai strigentă actualitate. In toate marile țări beligerante se discută despre principii de educație, despre reforme școlare, despre forme noi de organizare a învățământului, ca despre una din pietrele angulare ale construcției lumii noi după război. Radio Londra a adus într'una din serile trecute preciziuni asupra temeiurilor adoptate pentru organizația viitoare a școalei engleze. Ele sunt interesante, nu numai pentru că vin dela o mare națiune, cu bogate și originale concepții în materie de educație, dar și pentru că ele dovedesc anumite preocupări inspirate de directivele politice.

In primul rând se face constatarea că toată lumea este de acord că nivelul învățământului trebue ridicat cât mai mult. Pentru aceasta, școlaritatea primară se va prelungi — în Anglia — până la vârsta de 16 ani, ceeace va face necesară o sporire considerabilă a numărului institutorilor. Miezul reformei constă însă în directivele ce vor da educației: copiii vor trebui crescuți ca buni cetățeni ai patriei lor și ai umanității, profesând cultul păcii. Pentru ca educația păcii să fie o realitate, va trebui să se creeze un organism internațional al educației, care să supraveghieze educația din toate țările, spre a o împiedeca să aibă un caracter războinic. Dacă tineretul va fi crescut în sentimentul păcii al muncii, al cooperării pacifice, va fi cu putință să se împiedice pe viitor repetarea unor catastrofe ca aceea a actualului război. Va fi marea menire și marele merit al educației școlare a tineretului.

(Continuare in pag. 2-a)

LUMEA POLITICĂ DIN ANKARA

IN AȘTEPTAREA APROPIATEI ȘEDINȚE A PARLAMENTULUI

Ankara, 28 (Rador). — O știre a Biroului Internațional de Informații, retransmisă de agenția D. N. B., anunță:

Lumea politică din Ankara așteaptă cu interes apropiata ședință a Parlamentului, care se va ține la 2 August.

Se prevede că această ședință va fi urmată de câteva declarații confidențiale, pe care le va face președintele consiliului de miniștri, cu privire la politica externă.

Circulă svonul că s'ar duce negocieri în vederea remanierii guvernului, întrucât ministerul afacerilor străine nu are un titular.

Un răspuns din partea Turciei nu a fost încă dat cu privire la pretenția formulată de Anglia în ziua de 15 Iulie, prin care se cere o colaborare mai activă a Turciei la cauza aliaților.

Această chestiune formează obiectul preocupărilor diferitelor cercuri competente. Diplomația sovietică, care păstrează o foarte mare rezervă în privința sugestiilor britanice înțelege ca în relațiile sale cu guvernul turc să examineze în special chestiunea Strâmtorilor. Se afirmă că Sovietele socotesc ca fiind insuficient controlul special al vaselor germane ce trec prin Strâmtori, control care recent este asigurat de Turcia.

Repetatele svonuri, referitoare la vizita apropiată a lui Vișinski sau a altor oameni politici sovietici, rețin deasemeni atenția.

Tendința puțin amicală a radiodifuziunilor făcute de Moscova în limba turcă, care sunt îndreptate mai ales împotriva politicei și presei turce, continuă.

Ancheta privitoare la incidentele din Marea Neagră, unde vase turcești au fost atacate de submarine, a confirmat afirmația germană după care submarinele germane nu pot fi puse în discuție.

Suspendarea navigației turce în Marea Neagră, ca urmare a recentelor atacuri, provoacă deja oarecare greutăți în ce privește aprovizionarea Istanbului, care depinde de importul făcut prin Marea Neagră. Transportarea aprovizionării Istanbului, cu ajutorul căii ferate din Anatolia, a provocat o supraîncărcare a liniilor ferate, o încetinire a transporturilor și o sporire a prețurilor. Cea mai mare parte din aprovizionarea cu cărbuni din Turcia occidentală și din Turcia se făcea deasemeni cu ajutorul vapoarelor prin Marea Neagră.

ASIGURĂRILE SOCIALE GENERALE IN ELVEȚIA

de VINTILĂ PANTAZOPOL

După cunoscutele planuri Roosvelt și Beveridge, planuri menite să generalizeze instituția asigurărilor sociale obligatorii, Elveția a pus de curând în studiu aceiași răscolitoare problemă.

Inceputul îl face cantonul Vaud, în consiliul căruia s'a discutat de curând, posibilitatea introducerii asigurării generale de bătrânețe.

După îndelungate discuțiuni, s'a căzut de acord asupra următoarelor principii:

a) Asigurarea de bătrânețe trebue să fie generală și obligatorie pentru întreaga confederație;

b) ea nu se poate realiza decât pornindu-se dela sistemul capitalizării.

c) se vor calcula astfel primele anuale, ca ele să nu treacă de 9 fr. pentru tinerii până la 19 ani, și 36 fr. pentru cei dela 20 la 64 ani, prime care ar permite plata rentelor de 640 fr. bărbaților și 481 fr. pe an, femeilor;

d) se va proceda de îndată la afilierea la casa cantonală a pensiilor existente.

Prin urmare ideea asigurării de bătrânețe obștești câștigă teren, chiar în țările unde spiritul de economie există.

Elvețienii nu sunt risipitori — din contră — și totuși, asigurarea declinului profesional al muncitorului îi preocupă în cel mai înalt grad.

Ponderați, ei au înțeles să discute problema asigurării de bătrânețe în cadrul ei pur științific, examinând cu toată prudența, cele două sisteme, al capitalizării și al repartiției.

(Continuare in pag. 2-a)

Arhiepiscopul de Wesminster a sosit la Roma

Amsterdam, 28 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

După cum anunță agenția „Reuter", arhiepiscopul de Wesmister, Griffin, a sosit Joi la Roma și va fi primit în audiență de către Papa.

AVIAȚIA NOASTRĂ DE LUPTĂ

Pe aeroplanul aviatorului Căpitan Bâzu Cantacuzino, este înscrisă o nouă victorie.